

Aparhanti Felhőcske Óvoda

Óvodai Program

- készült az „Óvodai nevelés játékkal, mesével”

című óvodai program

és a Magyarországi Németek ÁMK Óvoda kétnyelvű program

felhasználásával

Az intézmény neve:

Aparhanti Felhőske Óvoda

Az intézmény címe:

7186 Aparhant, Petőfi Sándor u. 26

Tel. sz.: 74/483 068

Az intézmény fenntartója és címe:

Aparhant Község Önkormányzata
7186 Aparhant, Kossuth u. 34.

Az intézmény típusa: Óvoda

Az óvoda vezetője: Miklósné Biliczki Magdolna Teréz

Az óvoda csoportjainak száma: két részben osztott csoport

Az óvoda befogadóképessége: 45 fő

Az eredeti program benyújtói:

Boróczkiné Schenk Erika
Palkó Lászlóné
Laufer Mihályné
Sármány Gyuláné
Kolozsi Andrásné
Kianek Józsefné

A program átdolgozásának oka:

Az Aparhanti Általános Művelődési Központ jogutódlással átalakult, a Mucsfai Tagóvoda pedig megszűnt. Óvodánk 2017. augusztus 1.-től önálló intézményként Aparhanti Felhőske Óvoda néven működik tovább.

A programot átdolgozta:

Boróczkiné Schenk Erika
Miklósné Biliczki Magdolna Teréz

A program bevezetésének időpontja:

1999. szeptember 1.

A program átdolgozásának időpontja: 2017. augusztus

<u>I.</u>	
<u>Helyzetelemzés.....</u>	<u>4.</u>

<u>Az óvoda</u>	
<u>alaptevékenysége.....</u>	<u>5.</u>

<u>Az óvoda irányítása és</u>	
<u>működtetése.....</u>	<u>5.</u>

<u>Az óvodai élet megszervezésének</u>	
<u>elvei.....</u>	<u>5.</u>

<u>Az óvoda működési</u>	
<u>rendje.....</u>	<u>5.</u>

<u>Nyitvatartási</u>	
<u>idő.....</u>	<u>5.</u>

<u>Személyi</u>	
<u>feltételek.....</u>	<u>5.</u>

<u>Tárgyi</u>	
<u>feltételek.....</u>	<u>5.</u>

<u>Az óvoda épülete és</u>	
<u>beosztása.....</u>	<u>6.</u>

<u>A program</u>	
<u>rendszerábrája.....</u>	<u>7.</u>

<u>II. A program</u>	
<u>fejezetei.....</u>	<u>8.</u>

<u>II-1. A program nevelési</u>	
<u>célja.....</u>	<u>8.</u>

<u>II-2. A program alapelve és</u>	
<u>jellemzői.....</u>	<u>8.</u>

<u>II-3. A program nevelési</u>	
<u>feladatai.....</u>	<u>9.</u>

<u>II-3-1. A nevelés alapvető</u>	
<u>keretei.....</u>	<u>10.</u>

<u>II-3-2. A program tevékenység</u>	
<u>formái.....</u>	<u>18.</u>

<u>II-3-3. Munkajellegű</u>	
<u>tevékenység.....</u>	<u>31.</u>

<u>II-3-4. Az óvoda</u>	
<u>kapcsolatrendszere.....</u>	<u>32.</u>

<u>II-3-5. A gyermekvédelem</u>	
<u>feladatai.....</u>	<u>34.</u>

<u>II-3-6.</u>	
<u>Ünnepeink.....</u>	<u>34.</u>

III. Óvodai
eszközrendszerünk.....35.

IV. A program ellenőrzése és
értékelése.....37.

Dokumentumok.....
.....38

Felhasznált
irodalom.....39.

Jegyzőkönyv
(1.).....40.

A programunk német
fordítása.....41.

Jegyzőkönyvek (2., 3.).....
.....63.

I. Helyzetelemzés

Az Aparhanti Óvoda

Aparhant és Nagyvejke községek óvodáskorú gyermekeinek óvodai nevelését végzi intézményünk.

A két község lakossága a II. világháború előtt német nemzetiségű volt döntően. A háborút követő ki- és betelepítések következtében ez az arány megváltozott. Bukovinai székely és néhány felvidéki magyar családokat telepítettek be. Ma már leginkább vegyes családok a jellemzőek.

A hagyományok ápolása eddig két területen történt: az 1974 óta beindult német nemzetiségi nyelvoktatással, és az 1988-ban megalakult Székely Hagyományőrző Együttessel.

1999 őszétől kerül bevezetésre a kétnyelvű német nemzetiségi program.

A német nyelvhasználat óvodai bevezetését szükségessé teszi a szülők egyöntetű választása, a fenntartó erre vonatkozó határozata, valamint az iskolai német nemzetiségi nyelvoktatás előkészítése.

Óvodánk a falu egyik legforgalmasabb utcájában, egészséges levegőjű területen, biztonságot adó környezetben, napos-árnyékos, viszonylag esztétikus helyen működik.

Több irányból jól megközelíthető.

Óvoda községünkben, az 50-es években szezonálisan megőrző céllal szerveződött.

Szervezett formában, 1957-ben Aparon jött létre. A munkát egy óvónő + dajka + főzőnő látta el.

1961-ben az iskola átszervezése kapcsán lehetőség nyílt Hanton is óvodát létesíteni.

Kezdetben érettségizett személy, 1966-tól képesített óvónő irányításával működött egész évben a napközi otthonos óvoda.

Jelenlegi helyét 1963-ban foglalta el az egycsoportos óvoda.

Hozzáépítéssel, átalakítással 1978. óta dolgozunk két csoportban.

Jelenleg községünkben ez az egy óvoda működik.

2007. szeptember 1-én a Mucsfa Óvoda, **Tagóvoda Mucsfa** néven csatlakozott az Aparhanti ÁMK-hoz. A szülők kérésére ettől az időponttól a tagóvodában is bevezettük a német nemzetiségi programot.

2017. július 31.-én a Mucsfa Tagóvodánk és az Általános Művelődési Központ megszűnt, ettől az időponttól óvodánk önálló intézményként (mint Aparhanti Felhőcske Óvoda) működik tovább.

Az óvoda helyi programját a **Közoktatásról szóló 1993. Évi LXXIX törvény** 94 §. 3. Bekezdésének a./ pontja alapján kiadott 137/1996. Kormányrendeletben meghatározott **Óvodai nevelés országos alapprogramja**, valamint a 32 /1997. (XI. 5.) MKM rendelete, a **Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve** alapján állítottuk össze.

Az óvoda alaptevékenységét az Aparhanti Önkormányzat 2011. február 22. módosított Általános Művelődési Központ Alapító Okiratában a következőképpen határozza meg:

- *Óvodai nevelés, ellátás*
- *Óvodai intézményi étkeztetés*
- *Nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelés, ellátás (német nemzetiségi)*
- *Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása*

- *Korai fejlesztés, gondozás*
- *Fejlesztő felkészítés*

Az óvoda alaptevékenysége

„Az óvoda 3-tól legfeljebb 7 éves korig neveli a gyermeket az iskolai életmódra, valamint biztosítja megfelelő oktató-nevelő munkával az iskolába járáshoz szükséges fejlettséget. „
A kormány 1996-ban kiadott rendeletével jóváhagyta az óvodai nevelés országos alapprogramját. Erre építve, az alternatív lehetőségeket megismerve döntöttünk úgy, hogy Zilahi Józsefné: "Óvodai nevelés játékkal, mesével" című programját, sajátos körülményeink között próbáljuk megvalósítani, kiegészítve a német nemzetiségi neveléssel.
Indokolt esetben a az óvodai nevelés meghosszabbodhat. A nevelési tanácsadó javaslatára az óvoda fejleszti tovább azt a sajátosan fejlődő gyermeket, aki a következő tanév elejéig még nem tölti be a nyolcadik életévét.

Elképzelésünk:

Alakítani, formálni a ránk bízott óvodásokat, megmutatni számukra világot, minden kényszer nélkül.

Az óvodai élet megszervezésének elvei:

Az óvoda működési rendje:

Az óvoda hétfőtől-péntekig tartó ötnapos munkarendben egész éven át folyamatosan működik.

Üzemeltetés a szülőkkel való előzetes megállapodás és a fenntartó engedélye alapján) a tavaszi és a téli szünet alatt szünetel.

Ilyenkor részben a dolgozók szabadságolása, részben az óvoda takarítása történik.

Nyitvatartási idő:

Napi 9.5 óra
Heti 47.5óra

Személyi feltételek:

Aparhanti Óvoda

A két csoportban 5 közalkalmazott: 3 óvónő, 2 szakképzett dajka dolgozik. 2002 szeptembere óta nincs önálló konyhánk, az ételt az iskolából szállítják.

1 óvónő rendelkezik német nemzetiségi végzettséggel, alapfokú német nyelvvizsgával rendelkezik két fő.

Tárgyi feltételek:

Részben osztott csoportjaink létszámának évenkénti váltakozásához, anyagi lehetőségeink szerint, valamint a program szemléletéhez mérten folyamatosan, fokozatosan, sürgősségi sorrendben alakítjuk tárgyi, felszerelési környezetünket.

Az óvoda épülete és beosztása

Vert falu, részben téglapünet. A csoportszobák mérsékelten világosak, északi fekvésűek. Termeink 17, illetve 28 férőhelyesek. A két csoportszobának 1 mosdó - WC áll rendelkezésére.

Öltözője mind a két csoportszobának van.

Óvodánkban önálló konyha működik, amihez ebédlő tartozik. Az étkeztetés az ebédlőben történik.

Helységeink rendezettek.

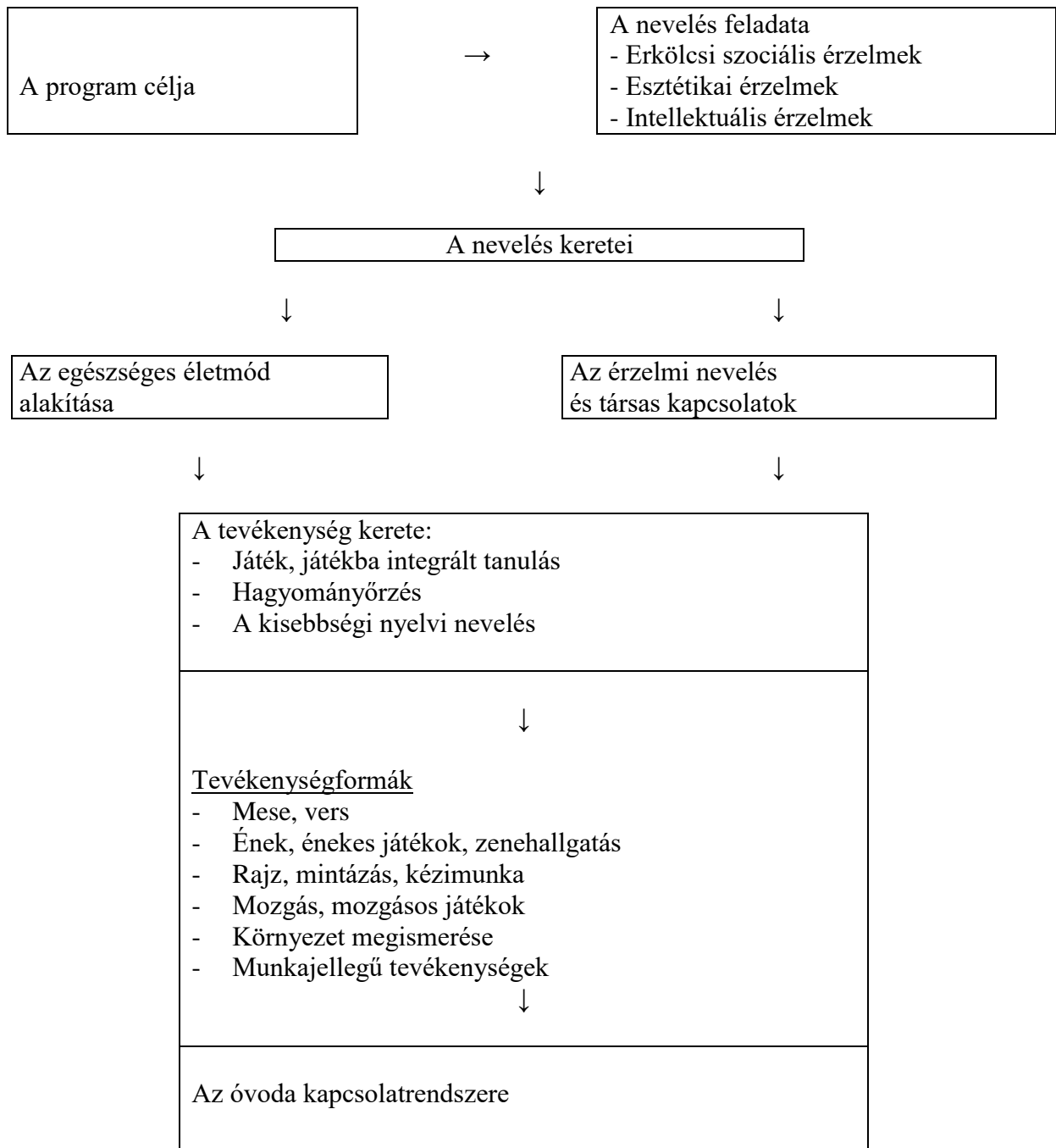
Játékudvarunk, játszókertünk tágas, napos és árnyékos részekkel. A szilárd, ill. gyepes terület arányosan oszlik meg.

A mozgásos játéklehetőség minden évszakban biztosított.

Mozgásos napjainkon a kötetlen és a kötöttebb időben gyermekeink testi nevelését is a játszókertben végezzük. Udvari játékaink, ill. eszközeink bővítésre szorulnak.

1999 nyarán a csoportszobákat és az ebédlőt zárt folyosóval kötötték össze, - amely a német nemzetiségi kétnyelvű oktatás feltételeinek kedvezőbbé tételét is jelentette (itt tudunk egy német nemzetiségi sarkot kialakítani.)

A program rendszerábrája

II. A program fejezetei

II -1. A program nevelési célja

Az óvodai pedagógiai munka céljai:

Az intézmény nevelő-oktató munkája során olyan ismereteket nyújt, amely a mindennapi életben hasznosítható és továbbfejleszhető, valamint elősegíti felnőttként beilleszkedésüket.

A gyermekekkel meg kell ismertetni a helyi, és a nemzeti kultúra, történelem eseményeit, hogy ennek révén erősödjön a haza, a szülőföld, a település iránti szeretete, más népek, nemzetiségek megbecsülése.

Alakuljon ki a gyermekekben a tárgyi és természeti környezettel kapcsolatos helyes szemlélet. Az intézmény oktató-nevelő munkájával érje el a gyermekek sokoldalú, optimális fejlesztését. Törekedni kell arra, hogy a gyermekekben kialakuljon az emberek közti érintkezés, a kommunikáció helyes formáinak alkalmazására való képesség.

Az óvodai program nevelési céljai

- A gyermeknek életkoronként és egyénenként változó **testi** és lelki szükségletei vannak. Nevelésünk középpontjában a **gyermek** áll. Nevelési rendszerünkben a gyermek testi, lelki szükségleteit elégítjük ki.
- A 3-7 éves gyermek egész személyiségének fejlesztése, kötetlen szervezeti keretek között, játékba ágyazottan.
- Ezt a gyermeket megbecsülő környezettel, az óvoda derűs, nyugodt légkörével, az óvoda helységeinek, játszóudvarának esztétikus, praktikus elrendezésével kívánjuk elérni.
- Id.: "A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony, viselkedési formák és magatartási módok kialakítása, a környezeti kultúra iránti igény megalapozása, a gyermekeket körülvevő élő környezet megismertetése, az élő, élettelen környezeti tényezők közötti leglényegesebb összefüggések megláttatása, a helyi sajátosságok segítségével."
- Óvodánk kétnyelvű (magyar-német) óvodatípusban biztosítja a gyermekek testi-lelki-értelmi fejlődését.
- Óvodánkban nevelési – pedagógiai cél a gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével kétnyelvű környezetben.
- Az általános iskolaképességen belül a kétnyelvűség speciális képességeit erősíteni.
- Célunk a német kisebbség még élő szokásainak megismertetése, nyelvének, kultúrájának ápolása az óvodások hétköznapi tevékenységrendszerében, és az ünnepeken.

II-2. A program alapelve és jellemzői

Az óvodáskor nyelve a játék és a mese érzéki és szimbolikus jelrendszere. Óvodánk mindennapjaiban a gyermeki játék elsődlegességét hangsúlyozzuk.

Mindezt szeretet és biztonság kisugárzásával a játék és a mese varázslatában, a gyermeki tempó figyelembevételével érhetjük el.

Pedagógiai munkánk elveit:

- A kisgyermek emberi méltóságának tiszteletben tartása
- Őszinte érdeklődés, tolerancia, egyéni különbözőségüknek megértése,
- Közeledésünkben tükröződjék, hogy a gyermek nagyon fontos számunkra, kapcsolatunkat a bizalom hassa át,
- Életkornak megfelelő ismereteket közvetítünk!
- Óvodai életünkben, folyamatokban gondolkodunk, rendképületünk rugalmas.
- Lehetőség biztosítása a sok ismétlésre, az újra élésre, az utánzásra, a mintakövetésre
- Jól szervezett játék, amely automatikusan biztosítja az önkéntes részvételt, így a gyerekek saját magukat inspirálják személyiségük fejlesztésére.
- A másság elfogadása, tiszteletben tartása (nyelvi különbözőségek, fejlődési különbözőségek).
- Az óvónő azonosulási minta óvodásai számára, kötődése a kisebbségekhez, elfogadó nevelési attitűdje kívánalom.

II-3. A program nevelési feladatai

Általános nevelési feladat

Az óvoda egyrészt folytatja, másrészt kiegészíti a család nevelő munkáját.

A nevelőmunkának át kell fognia a gyermeki személyiség egészét. Az érzelmi biztonság megteremtésével kell elősegíteni a testi, értelmi, és a társas kapcsolatra való képesség fejlődését.

Nevelőmunkánk a pozitív érzelmeket fejlessze /szociális, esztétikai, intellektuális érzelmek/

Konkrét nevelési feladatok

- Ismeretek nyújtása
- Hazaszeretetre nevelés, a nemzeti kultúra történelmi eseményeinek megismertetésével.
- Környezetvédelem
- Anyanyelvi nevelés
- A sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével. A sajátos fejlődésű gyermekek haladásának figyelése és elősegítése.
- A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.

Erkölcsei, szociális érzelmek alakítása

- Teremtünk érzelmi biztonságot nyújtó, bizalmas, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt, családi légkört
- Alakítsunk ki olyan óvodai életet, amelyben sok a közös élmény, közös tevékenység. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, szabálytartás, önzetlenség, igazságosság, türelmesség mások véleménye iránt.

- A mindennapi testi-lelki edzés fejlessze a gyermek erőnlétét, testi harmóniájának kialakulását, a konstruktív, együttműködő társas kapcsolatok, az adott kisebbséghez kötődő identitás megerősödését.
- Teremtsünk lehetőséget az önmegismerésre, önértékelésre.
- Önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés.
- Segítsük a gyerekek barátkozását, s tegyük lehetővé, hogy minden gyermek megtalálhassa a helyét, szerepét a csoportban.
- A szociális érzékenység kialakításával segítsük a másság elfogadását, a többségi és kisebbségi kulturális értékek tiszteletben tartását.

Esztétikai érzelmek alakításának feladatai

- Törekedjünk az esztétikus, a higiénikus gondozásra és az esztétikus megjelenés igényének kialakítására.
- A gyermek esztétikus, harmonikus mozgásának kialakítása.
- Az ízlésformálást kiemelten kezeljük az óvoda mindennapjaiban, a természetben, tárgyi, társadalmi környezetben egyaránt.
- Fejlesztjük a gyermekek szépérzékét. A szép és a csúnya megkülönböztetése.
- Teremtsük meg a rácsodálkozás élményét, fejlesztjük a kulturális értékek iránti érzékenységet, nyitottságot.

Az intellektuális érzelmek alakításának feladatai

- Az intellektuális érzelmek megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását, az őket körülvevő környezet nyitott, érzékeny befogadását.
- A gyermekek kíváncsisága, utánpótlási kedvére építve fejlesztjük az értelmi képességeket (érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást).
- A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélő kedvét.
- Az érzelmi alapigények biztosítása (biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet) segítse a gyereket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat, szóval, mozgással vagy képi eszközökkel szabadon kifejezhessék.
- A tevékenységek során szerzett tapasztalatok fejlesszék a gyerekek egyszerű gondolkodási műveleteit, azok alkalmazását és az ismeretek emlékezetben tartását.

II-3-1. A nevelés alapvető keretei

II-3-1-1 Egészséges életmód kialakítása

Egészséges életmód alakításának teendőit az óvodában általában a három óvónő alakítja ki és a dajka hasonlóan végzi az óvónőkkel.

Ennek fontos feltétele a kölcsönös informálás.

A családból érkező gyermekek szüleivel felvételkor beszélgetünk testi fejlettségükről, szokásaikról, lehetőségeikről.

A neveléshez szükséges eszközöket a fenntartó biztosítja. A családtól ágyneműt, váltópapírt és kétszer egy évben 100-as papír zsebkendőt kérünk.

Az egészséges életmód alakításának feladatai.

Fontos a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészségéhez és biztonságos környezet biztosítása.

- ◆ A gyermek testi szükségleteinek kielégítése
- ◆ A nevelő-munkában fontos helyet foglal el.
- ◆ Szabályainkat a minimálisra csökkentjük, önkényes késleltetéssel kínzó feszültségeket nem okozunk. pl. szóljon, ha WC-re megy, de ne kéretőzzön!

Védelem és biztonság

A védelmet és biztonságot állandó jelenlétünkkel biztosítjuk. Nem vagyunk középpontban, de biztosítjuk a mozgásteret.

Mozgásszükséglet

A gyermekek mozgásigényét a szabadban folyó játék és a kötöttebb időben történő testi nevelés elégíti ki.

Célunk a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése, a tudatos környezetalkotás.

A fejlődés /állóképesség, erő, gyorsaság/ érdekében az eszközöket gondosan választjuk meg.

A gyermekek az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg igényük van.

A jól szervezett séták, kirándulások a mozgásigény kielégítésén túl együttes élményt is jelent.

A séták hosszát és idejét a gyermekek életkorához igazítjuk.

- ◆ Gondozás
- ◆ A gondozás az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége, amely segíti a kisgyermek szükségleteinek kielégítését, fejlődését, egészségének megőrzését, egészséges életmódjának kialakulását.
- ◆ A gyermek gondozásának záloga az óvónő és a gyermekek közötti meghitt, megértő viszony, a természetes testközelség megléte. Ilyen körülmények közt ismerhető meg a gyermekek igényei, családból hozott szokásaik.

- ◆ Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruhájuk, és tisztaság igényük kialakulását szolgálja.

Az óvónők a dajka bevonásával megállapodnak a szükségleteket kielégítő szokások pontos menetébe. Korcsoportnak megfelelően kapnak a felnőttől segítséget.

Feladatunk:

- Biztosítani a megfelelő méretű eszközöket és elegendő mennyiségű tisztálkodási szereket
 - Helyes sorrendiség, valamint alaposág megtanítása
 - A rendtelenség észrevetése és megszüntetése
 - A családi és az óvodai gondozási szokások megismerése és összehangolása
 - Pl.: bőrápolás, körömvágás, hajápolás, fogmosás szükségessége, WC használat módja
- Rendkívül fontos a hallójárat, az orr és a szem védelme.

- ◆ Öltözködés

Védekezés az időjárás változásai ellen. Öltözékük célszerű, az óvodai étellel összhangba legyen. Ruházatuk többretegű, kényelmes viselet legyen. A pizsama és a cserecipő használata kötelező, amit a szülők biztosítanak.

Feladatunk:

- Megfelelő hely, eszköz, elegendő idő, nevelői segítség
 - Biztosítása a tevékenységhez
 - Kialakítani a helyes logikai sorrendet
 - Felhívni a figyelmüket a hőmérsékletváltozásra
 - Rámutatni az időjárás és az öltözködés közötti összefüggésre
- A felnőttek a segítségnyújtás mértékében megállapodnak!

◆ Táplálkozás

A növekedés és a fejlődés elengedhetetlen feltétele a táplálkozás. A gyermekek a napi 3x-i étkezéssel tápanyagszükségletük 3/4 részét az óvodában kapják, ezért az óvodának figyelemmel kell kísérni a gyermekek étrendjét.

A terítés kulturáltan higiénikus eszközökkel, önkéntes alapon, naposi rendszerben történik.

Étkezésük változatos, folyadék egész nap a rendelkezésükre áll.

Az evőeszközök kézméretűek. Az eszközök használatát, a naposi és önkiszolgáló tevékenységet a felnőttekkel megbeszélve végezzék.

Feladatunk:

- A szülők segítségével az óvónő ismerje meg a gyermek táplálkozási szokásait.
- A szülők megfelelő tájékoztatása az étrendről (esetleges javaslatot tehetünk a reggelire ill. vacsorára).
- Szoroz együttműködés a családdal, esetenként fogadjuk el a szülők adományát (zöldség, gyümölcs).
- A gyermekeket ne kényszerítsük, de ösztönözzük az ételek elfogyasztására.
- Az esztétikus terítés feltételének biztosítása (porcelánedény, szalvéta, stb.)

◆ Pihenés

Óvodánkban mindennapos az altatás, mely nem kötelező. Hangsúly a pihenésen van. Pihenés idejére kizárunk minden zavaró körülményt. A mese, vers, dal segíti a megnyugvást.

A pihenéssel kapcsolatosan adódó munkák során lehetőség nyílik a kényszer nélküli önkéntes munkavégzésre.

Követelmény: a jó levegő, a pizsamára történő átöltözés, a kényelmes fektetők, ágyak közti zsúfoltság elkerülése.

◆ Életritmus

A napi életritmus, a rendszeresen, megszokott időben végzett tevékenységek játékon keresztül hatnak az egészséges testi és szellemi fejlődésre.

Az óvónő a napirendet tudatosan, élettani szükségletek figyelembevételével tervezi. A tevékenységek megszervezésének elve a folyamatosság, a kötetlenség.

Óvodánk helyi sajátossága miatt az étkezést kötött keretek között szervezzük.

Napirend (javasolt):

7.00 – 10.30-ig:

Folyamatos érkezés, játék, szabadon választott tevékenység, reggeli, 10-15 perces együttlét, beszélgetés, játékba integrált tanulási tevékenység

10.30-11.30-ig:

Levegőzés, séta, készülődés az ebédhez

11-30-12-ig:

Ebéd

12-13-ig:

Tisztálkodás, lefekvés, mese

13-15-ig:

Csendes pihenés

15-16.30-ig:

Ébredés, uzsonna, játék, /ha lehetséges a szabadban/ hazabocsátás

Az óvónő alakítja ki a tevékenységek helyét, idejét, ami nem kötelező érvényű, de biztonságot nyújt.

A gyermek egészségének védelme

- A betegségből felgyógyult gyermek orvosi igazolással térhet vissza a közösségbe
- Az óvodában megbetegedett gyermeket elkülönítjük, de nem hagyjuk magára
- A fertőzéseket gyakori szellőztetéssel, sós víz párologtatásával és a játék eszközök fertőtlenítésével próbáljuk kiküszöbölni
- A védőnő rendszeresen, a házi orvos évenként végez szűrővizsgálatot, melyről a szülőket tájékoztatjuk.

A gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása

Óvodánk feltételrendszere megfelelően segíti a 3-7 éves korú gyermek fejlődését.

Bútorzata gyermekméretű, eszközei könnyen kezelhetők.

Függönyei, szőnyegek elhasználódtak, de megfelelően tisztíthatók.

Szükség esetén mód van a gyermekek letusolására.

Mozgásigényüket teljes mértékben kielégíti a játszókert. A napos-árnyékos helyek biztosítottak. Termeink viszonylag sötétek, mesterséges világítással biztosítjuk a megfelelő fényt.

A napi, heti, havi takarítások, fertőtlenítések az egészséges környezetet biztosítják.

A fejlődés eredménye

- Tevékenységükre az automatizáltság jellemző
- Önállóan végzik a saját személyükkel kapcsolatos feladatokat
- Az eszközöket készségszinten használják
- Viselkedésükre jellemző a kulturáltság, a rendszeretet és az igényesség
- Bizonyos testi érettséggel rendelkeznek, amit, az orvos állapít meg.

Az egészséges életmódra nevelésben a kisebbségi nyelv

Feladataink:

- ◆ Olyan gondozási szokásrendszer kialakítása, melynek során a gyermeknek lehetősége, alkalma van a kisebbségi nyelv használatára testi szükségleteinek és mozgásigényének kielégítésére.
- ◆ Biztosítson az óvónő -már az óvodába lépéskor- az önálló testápolási, öltözködési étkezési helyzetekben lehetőséget a kisebbségi nyelv megismerésére, helyes alkalmazására (személyes példamutatás).
- ◆ Szülők figyelmének felhívása a gondozással, étkezéssel, öltözéssel kapcsolatos kifejezések használatára a családban.
- ◆ Az óvónő vegye figyelembe az egyéni beszédfejlődés ütemét a gyermek saját kialakult szokásrendszerét.

Gyermeki tevékenységek:

A csoportszobában:

- Bútorok, használati tárgyak, eszközök megnevezése, neveinek gyakorlása.
- Az étkezéssel kapcsolatos eszközök, ételek nevének megismerése

Az öltözőben:

- A tevékenységek megismerése kisebbségi nyelven.
- Testrészek ruhadarabok neveinek gyakorlása (jobb-bal, fent-lent).

Mosdóban:

Használati tárgyak, tevékenységek megismerése kisebbségi nyelven (tisztálkodás, fogápolás, fésűlködés)

Udvaron:

- Eszközök, berendezési tárgyak megismerése, nevének gyakorlása kisebbségi nyelven
- Hőmérséklet- változások megismerése a levegőzés során

Az óvoda más helységeinek (konyha, raktár, iroda stb.) megismerése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

- A gyermek önállóan tisztálkodik, fogat mosnak, fésűlködni a felsorolt tevékenységek során használatos kifejezéseket, alkalmazzák kisebbségi nyelven.
- Ismerik az étkezés során használatos eszközök, ételek neveit kisebbségi nyelven.
- Ismerik az óvoda helységeinek nevét, formáját, nagyságát.
- Önállóan öltöznek és használják ruhadarabjaik nevét kisebbségi nyelven.
- Környezetük rendben tartása során használják a kisebbségi nyelvi kifejezéseket, kéréseket.

- Ismereteket szereznek a különböző tevékenységek során azt szavakkal rövid tömondatokban közlik kisebbségi nyelven.
- Új szavakat, kifejezéseket ismernek fel (tájnyelven is).

II-3-1-2 Érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

Nevelés célja:

Az érzelmi alapon történő nevelés folytán a gyermekek érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása, megfelelő társas viszony kialakítása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

A szocializáció folyamatában a beszéd az érintkezés, az önkifejezés legfőbb eszköze.

Lényeges: az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, barátságos légkör megteremtése az óvodáskor végéig.

Alapvető feladat, hogy alakuljon ki az:

- empátiás képesség
- érzelmek felismerésének képessége
- tudja kifejezni saját érzelmeit
- erősödjön tűrő képessége, toleranciája
- uralja indulatait

A tevékenységekre fordított idő, a gyermekekkel létrehozott őszinte kapcsolat, az egyre tartósabb egymásra figyelés fejleszti ki valójában a csirázó képességeket.

A felnőtt részéről megfelelő legyen a mintaadás, mert ebből alakul ki a helyes gyermeki társas kapcsolat.

Az óvodában segítőkészen állunk a család mellé, tudatos, közösségi élményre épülő tevékenységek szervezésével.

Beszoktatás

A harmadik életévüket betöltött gyermekek óvodába járás előtt pár alkalommal 1-2 órára vendégként ellátogatnak az anyukájukkal az óvodába.

Eleinte édesanyjuk maradhat, majd ebéd előtt, vagy ebéd után, ha szükséges haza viheti.

Legnehezebb esetekben is elegendő 1-2 hét, hogy a gyermek beszkadjon. Általában 2 hét után történik meg a fokozatos leválás és vonzódás a társakhoz.

Feladat:

Óvodai dolgozók jó együttműködése kiemelt és folyamatos legyen az "odafordulás", megértés, segítség

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A program megvalósításán keresztül fognak majd kifejlődni a gyermekekben a:

- Szociális érzelmek, pl. segítőkészség, együttérzés

- Esztétikai érzelmek, pl. a szép iránti fogékonyság a mese, vers, ének, játék, rajzolás megismerésén keresztül
- Erkölcsi érzelmek, pl. őszinteség, igazságosság, lelkiismeretesség.

Az érzelmi szocializációban a kisebbségi nyelv

Feladataink

Olyan szeretetteljes, biztonságos derűs nyugodt óvodai légkör biztosítása, amelyben a gyermeket már az óvodába lépés pillanatában pozitív hatások érik a kisebbségi nyelvvel való ismerkedése során.

Segítjük az olyan társas kapcsolatok kialakulását, amelyek a kisebbségi nyelv megszerettetéséhez, gyakorlásához vezetnek (pl. jól beszélő gyermek kapcsolata a meg sem szólalóval).

Munkánk során figyelünk az egyes gyerek jelzéseire (öröm, bánat, visszahúzódás), ami a közösségi magatartás mellett jelzés is lehet a gyermek és a nyelv kapcsolatára.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

A gyermekek szeretnek óvodába járni, ragaszkodnak nagyobb kisebb pajtásaikhoz, ezt meg is fogalmazzák kisebbségi nyelven.

Érdeklődnek társaik és a felnőttek iránt.

Szeretettel fogadják a vendégeket.

Igényükké válik a kialakult szabályok betartása, egymást figyelmeztetik kisebbségi nyelven is.

Nyelvi és szociális téren érettek az iskolába lépéshez.

II-3-1-3 Az értelmi fejlesztés, tanulás megvalósítása

Csoportszerkezet

A településünkön élő gyermeklétszám lehetővé teszi a két részben osztott csoport működését. A lehetőségek kihasználását az adaptált program segíti.

Az érdeklődésre, kíváncsiságra, mint életkori sajátosságokra építve juttatjuk el a gyermekeket azokhoz a tapasztalatokhoz, amelyet a társadalmi környezetről és a természetről alkot.

A szociális tanulás tudatosan tervezett, és a spontán helyzetek juttatják el a gyermekeket az együvé tartozásig, az együttműködésig.

Értelmi fejlődésükben legyenek képesek a hároméves nevelési folyamat eredményeként tapasztalataik, ismereteik rendezésére. Legyen igényük az újabb ismeretszerzés. Tekintettel a kétnyelvű nevelésre erősödjön a gondolkodás, figyelem, asszociációs képességek, melyekkel a gyerekek a kommunikációs helyzetekben a válaszadó szerepkörüknek tudnak megfelelni.

Értelmi fejlesztés célja:

- Alakuljon ki és fejlődjön, finomodjon érdeklődése, kíváncsisága, véleménye, tanulási készsége, színesedjen anyanyelve
- Képes legyen a spontán vagy irányítottan szerzett tapasztalatait rendezni, bővíteni.
- Értelmi képességei /érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás/ és kreativitás fejlődjön.

Az egészséges testi-lelki képességekkel rendelkező gyermek sok mindent eltanul a felnőtől. Programunk tanulási módszere az utánzás, a mintakövetés spontán helyzetekben, amelyben többféle tanulási forma bennfoglaltatik:

- ingertársulás és megerősítés
- a próba-szerencse módja
- a belátásos, felfedezési és problémamegoldó eljárások

Biztosítanunk kell az ismétlés, az újra átélés örömét, mert ez által alakul ki a gondolkodás módja.

Játék közben énekeljünk, mondókázzunk, verset mondjunk, beszélgessünk, rajzoljunk, fessünk, gyurmázzunk, természetes anyagokból játék kiegészítőket, eszközöket készítsünk. Egy-egy időkeretben, pl.: évszakonként 4-5 játékötletet tervezünk megvalósítani. Játék közben alakul a gyermek műveltségének az a tárháza, amin az értelmi erők, képességek csiszolódnak.

Az ismeretek terén mennyiségbeli követelményeket nem állapítunk meg, de módszertani ütemtervünkben kidolgozzuk mindazokat, melyekkel a gyermek találkozhat.

Mindazok az ismereti tartalmak érvényesek, amiket a képzés során mi pedagógusok anyanyelvi, zenei, rajzi testmozgásbeli, környezetismereti, tér-, mennyiség- és formaismereti módszertanból elsajátítottunk.

Kiemelt lehetősége programunknak az anyanyelv fejlesztése.

A magyar mesekincs megismertetése, megszerettetése hozzásegíti a gyermekeket az ítéletalkotáshoz, a helyes magatartáskultúrához.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységet átszövő folyamat, amelyek a gyermek kommunikációját, beszédkedvük fenntartását fokozzák.

Az értelmi erők fejlesztése, tanulás feltételeinek biztosítása az egész óvodai élet folyamán érvényes:

- Biztosítjuk a gyermek cselekvő aktivitását, a közvetlen érzékszervét foglalkoztató tapasztalás és élménybegyűjtés lehetőségét.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- megteremtődik a gyermek testi-lelki-szellemi harmóniája

- a fegyelmezési helyzetek a minimumra csökkennek
- megteremtődik a tágabb értelemben vett tanulási vágy
- kialakul kíváncsisága, érdeklődése a "megfogható és megfoghatatlan" iránt
- fejlődik szándékos figyelme, konkrét megfigyelő képessége, gondolkodásának minősége, ítélőképessége

Óvodáskorban minden lényeges elkezdődik, de semmi sem fejeződik be.

Iskola előkészítés

Az iskola előkészítés egy kb. 3 éves folyamat. A teljes óvodai élet az iskolai nevelést készíti elő.

Minden gyermek egy fejlődési folyamaton, változások során megy keresztül, míg eléri az iskolaérettség fokát, és alkalmassá válik az iskolai tanulásra.

Ezt a fejlődést sokféle tényező segíti elő,

- általános emberi adottságok,
- egyedi sajátosságok,
- a környezet különböző hatásai,
- a személyiség fejlődését segítő külső ingerek
- a tudatos nevelés, fejlesztés

Az óvodában a következő részterületeket fejlesztjük tudatosan a mindennapos tevékenységek során.

1. Testi alkalmasság
2. Szándékos és tartós figyelemre való képesség (legalább 15 percig legyen képes koncentrálni az iskolába induló)
3. Emlékezet fejlesztés:
 - Mesék, elmúlt események, történetek-mondatok után mondása.
4. Bizonyos fokú készségek
 - rajzkészség
 - beszéd-készség
 - számfogalom
 - mennyiségi fogalmak 10-es számkörön belül
5. Térbeli tájékozódás
6. Feladattudat, kötelességérzet
7. Az akarat és önfegyelm megfelelő szintje
8. Bizonyos fokú kudarc-tűrés

A nagycsoportban, figyelembe véve azt, hogy a gyermekek iskolába kerülnek, előkészítjük őket a tanítási órákon megkívánt helyes magatartásra. Szokták meg a jelentkezést. Várják meg az óvónő felszólítását, ne vágjanak egymás szavába. Indokolatlanul ne ugráljanak fel, és ne játszanak közben.

Törekszünk a beszéd-fegyelm érvényesítésére, a hangok kiejtésének tisztaságára, a helyes szóhasználatra. Úgy szervezzük a foglalkozásokat, hogy a gyermekek érdeklődésből vegyenek azokon részt. A feladatok megoldásában sikerélményhez, a tudás örömeinek átéléséhez juttatjuk a gyerekeket, és fejlesztjük bennük a tanulási vágyat.

A sajátos fejlődésű gyermekeknél a szülővel megbeszélve a nevelési tanácsadó véleményét kérve, lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermek a törvényben előírt végső időpontig az óvodában óvónője segítségével fejlődhesen tovább.

II-3-2. A program tevékenység formái:

II-3-2-1 Nevelés játékkal

- ◆ A játék az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége, az a terület, amelyben a 7 éves kor alatti gyermek személyiségfejlődése, nevelése a leghatékosabban megvalósítható.
- ◆ Az önkéntes szabad akaratból külső kényszerítő körülmények nélküli indított és vezérelt játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettségének elősegítése, a gyerekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.
- ◆ A játék a gyermek önmegvalósítása, érzelmeinek, vágyainak, lelkiállapotának önkifejezése, fejlettségének legjobb mutatója.
- ◆ A játék a valóság szubjektív tükröződése a szimbólumképzés csodálatos világa.
- ◆ Az óvodáskorú gyermek a játékban él és fejlődik. Minden fejlődés értéknövekedés, amely a gyermek megismerő és teljesítőkétségének gyarapodását foglalja magában.
- ◆ A gyermek játéka során elsősorban önmagát tanulja, belső pszichikus folyamatait tisztázza. Ezen az úton próbálja feszültségeit oldani, vágyait kielégíteni.
- ◆ A játékban a gyerekek megtanulják önállóan megoldani konfliktusaikat. Ezáltal erősödik bennük a feszültségek és kudarcok tűrésének képessége.
- ◆ A gyermeket a játékban elsősorban érzelmei indulatai belső késztetései vezérik.
- ◆ *Kétnyelvű* nevelésünkben a játék azért fontos, mert sok lehetőséget rejt magában a nyelvi ismeretek önként vállalt reprodukálásához, alkalmazásához.

3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták.

a./ Gyakorlójáték.

"A gyakorlójáték kiinduló pontja a véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó siker, amely újra és újra ismétlésre készíteti a gyermeket."

A gyakorlójáték lehet mozgásos, manipulációs és verbális. Ezek során a gyermek megismerkedik saját testével, testi képességeivel. Ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival és azok tulajdonságaival.

b./ Szerepjáték

"A szerepjátékban a gyermek visszatükrözi, újraéli, átdolgozza és fantáziában megvalósítja a felnőttek életét, a környező világ jelenségeit."

Szerepjátékban a gyermek tapasztalatait, ismereteit, érzelmeit, élményeit fejezi ki.

Környezetük jelenségeit sajátos módon újraalkotják. /A szerepjáték a gyerekek ismereteit, személyiségét, elképzeléseiket és az ezekhez fűződő érzelmeiket tükrözi./

A játék során tanulja meg az erkölcsi értékeket, a társadalmi együttélés szabályait.

Gyakorolja a társakkal való együttműködést, átéli az alá- és fölérendeltségi viszonyokat.

Fejlődik képzelete, szervezőképessége, empátiája a társak érzelmeinek felfogásával. A játék közben közösen felállított szabályok fejlesztik önuralmát, akaratát, szabálytudatát.

c./ Szabályjáték

"Jellemzője hogy pontos, meghatározott szabályok szerint zajlik"

Szabályok határozzák meg a játék megkezdésének módját, menetét, befejezését."

A szabályjáték lehet mozgásos és értelemfejlesztő.

A szabályok betartása fejleszti önuralmukat, siker és kudarcűrő képességüket.

Helyes magatartásformákat sajátít el: türelem, akaraterő, kitartás.

A szabályjátékok kiválasztásánál vegyük figyelembe a gyerekek kívánságait, fejlettségét

d./ Építő konstruáló játék

- ◆ A gyerekek kockából és más játékszerekből különböző építményeket, tárgyakat hoznak létre.
- ◆ Egy-egy létrejött alkotás növeli a gyermekek önállóságát, önbizalmát. Ösztönzi őket a bonyolultabb alkotások létrehozására.
- ◆ Tanítsuk meg a gyermekeket a konstrukciós játékok használatára.

e./ Bábozás

- ◆ A gyermekek belső világának egyik legkifejezőbb eszköze. A szerepjátékot gazdagítja, ha a gyerekek irodalmi élményeiket szabadon dramatizálják.
- ◆ Ennek feltétele, hogy az irodalmi alkotások érzelmileg megragadják a gyerekeket, esztétikai élményt nyújtsanak. A gyerekek már az óvodába lépéskor ismerkedjenek meg a bábbal.
- ◆ A közös bábozás hat a társas kapcsolatok alakulására.
- ◆ Játék közben élmények, tapasztalatok elevenednek fel, így fejlődik emlékezetük, fantáziájuk.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása.

a./ megfelelő légkör:

- Alkotó kedv légkört elsősorban olyan játék biztosításával érhet el az óvónő, ahol a gyermek szabadon dönthet abban, hogy kivel játszik, milyen játékot választ, milyen témát dolgoz fel, és mennyi ideig tart a játéka.
- A játékos légkört segíti a sok új ötlet és a kellő időben adott segítség az óvónő megerősítése.
- Csak annyi szabályt vezessünk be, ami segíti a rugalmas oldott légkör fenntartását, a szabad játékot, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását.
- játékot, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását.

b./ megfelelő hely a játékhoz

- A gyerekek szabad mozgása, a játék térbeni kibontakozása, az egymás mellett játszó csoportok és az egyedül játszó gyerekek számára az óvónő alakítsa ki a legmegfelelőbb helyet mind a csoportszobában mind az udvaron.
- A csoportszobában legyen helye többféle állandó és variálható játszóhelynek /ábrázolásnak, építőjátéknak asztali konstruáló játéknak/
- A kisebbeknek több lehetőséget kell biztosítani az egyéni kis pihenő helyek kialakításához.

- A csoportszoba kialakításánál vegyük figyelembe a gyerekek életkori sajátosságait, összetételt és egyéni igényeket is.
- Az udvaron is szükséges, hogy széleskörű tevékenységhez biztosítsunk helyet /ábrázoló tevékenység, szerepjáték, homokozás, pancsolás stb./
- Ösztönözzük arra a gyerekeket, hogy az udvaron minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak.

c./ Idő

- A játéktevékenység az óvoda kinyitásával kezdődik, a gyerekek ettől kezdve szabadon választott játékkal játszhatnak.
- A játék folyamatosságát a folyamatos napirend jól biztosítja. Fontos hogy kapkodás nélkül tevékenykedhessenek, elmélyülten játszassanak.
- A nap folyamán a délelőtti és délutáni játéknak egyértékűnek kell lenni.
- A nagyobb gyerekeknek biztosítsuk egy játéktéma több napon keresztül tartó folyamatát, amikor erre lehetőség van. /több a hiányzó gyerek/
- Minél több időt töltsenek a gyerekek a szabadban.

d./ Játékeszközök

- A játékeszköz motiválja, ösztönözze a gyermek elképzeléseit, segítse elgondolásainak megvalósítását.
- A játékszer olyan legyen, amely elősegíti az elmélyült játék kialakulását és a motiváló fejlesztő hatást kiváltják.
- A játékszerek legyenek esztétikusok, könnyen tisztíthatók és veszélytelenek.
- Az eszközök kiválasztásánál vegyük figyelembe a gyerekek általános és egyéni fejlettségét: A kicsik számára legyen minél több öltöztethető, húzható, rakosgatható játékszerek.
A nagyobb korosztálynak bővítsük az eszközválasztékát, elsősorban a szerepjátékhoz kapcsolódó kellékekkel, félkész játékokkal, az azonosulást segítő ruhadarabokkal, másodsorban értelmi és képességfejlesztő játékokkal /kártyák, memóriajáték, kirakók stb./
- Az udvari játékeszközök zömmel a gyerekek nagymozgását segítse elő.

Az óvónő játéksegítő feladatai

- Szituációtól függő játéksegítés
- Az együttjátzás nem lehet beavatkozás, nem korlátozhatja a gyermek önállóságát.
- Az óvónő irányító, segítő, ötletadó szerepe mindig a játszó igényéhez igazodjon.
- Különböző fejlettségű gyerekek együttjátzásának segítése.
- Az óvónő vegye észre, ha a gyerekek zavarják egymást.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén.

- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- A gyerekek képesek több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- Ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- Élvezik a szabályjátékokat és képesek a normák betartására.
- Eszközkezelés, használata biztossá válik.
- Elsajátítják a viselkedés szabályait.

Kisebbségi nevelés

Feladataink:

Az óvónő modell szerepéből adódó feladataink

Folyamatosan fejlesztjük nyelvi kultúránkat (önképzés, továbbképzés)

Beszédünk a gyermek számára követésre méltó, változatos, szemléletes, kifogástalan legyen

Az óvónő –gyermek kapcsolatából adódó feladataink

Pozitív megerősítés motiválja a gyermekek nyelvelsajátítását.

Figyelemmel kísérjük a gyermekek egyéni beszédsajátosságait, innen indul az egyéni fejlesztés.

Figyelembe vesszük az egyéni beszédfejlődés ütemét.

Figyelünk a nyelvi keveredésre, halmozott előfordulásnál logopédus segítségét kérjük.

Minél több lehetőséget biztosítunk a gyermek szókincsének, mondatalkotó készségének, kifejezőkészségének fejlesztésére, a passzív nyelvi ismeretek aktivizálására.

II-3-2-2 Nevelés mesével

"A gyermekkorának két tündérvilága van: a cselekvés síkján a játék, szellemi síkon a mese. Milyen odaadás, mennyi mindenről megfélelmező áhítat ül ki a mesét hallgató gyermek arcára."

"A mesélés célja: a gyermekek érzelmi-értelmi és etikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével."

A mese a gyermeki világképnek szóképekben, élőbeszédben megjelenő mása. A belső képek készítésének folyamata, annak izgalma, élménye hatja át a mesét. A mese a gyermekkor lelki érzelmi színvonalán jeleníti meg azt, amit mindnyájan elemi igazságként élünk át, hogy az embernek feladata van a világban, meg kell küzdenie a rosszal, törekednie kell a jóra. El kell viselnie a kudarcokat, fájdalmakat, kitartani a szerencsés végkifejletig.

- Az óvodába kerülő gyermekek első igazi élménye a mondókákhoz, ölbeli játékokhoz tapadnak. Az ezekhez kapcsolódó mozdulatok, játékok igaz élvezetet jelentenek a gyermek számára.
- Az óvónő teremtsen minél több lehetőséget a vidám rigmusok korai megkedveltetésére.
- Egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan szoktassuk rá a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására.
- Az 5-6 éves kor mesehallgatás igazi ideje.
- Az állatmeséktől jussanak el a tündér, tréfás és műmesék tárházába.
- A mesélés játékidőn belül történik, a hét minden napján.
- Szövegűen, szemléltető eszköz nélkül mesélünk.
- A mesevárás hangulatát gyertyagyújtás teremti meg.
- Mesehallgatáskor az óvónő a gyerekekkel szembe helyezkedjen el a jó kapcsolattartás érdekében.
- A meséhez ne kapcsoljunk feladatokat.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére.

- A gyerekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak.
- Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset, 15-20 mesét.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni, és azt mozgással megjelenteni.
- Van néhány kedvelt mesehősük.
- A mesekönyveket szívesen nézegetik, mesélnek róla.
- Ismerik a csoportjuk könyvespolcát, a könyvek között eligazodnak, vigyáznak a könyvekre.

Kisebbségi feladatok

Igényesen választjuk vers-mese anyagunkat, mindkét nyelven merítünk a néphagyomány kincseiből. Rövid népmesék közvetítésével identitást alapozunk, így segítjük a világ megismerését, mélyítjük a gyermek önismeretét, erkölcsi tartalmakat közvetítünk.

II-3-2-3. A játékba integrált tevékenységi formák

a.) Ének zene, énekes játékok.

Az ének a zene fontos szerepet tölt be életünkbe.

Nélküle sivárabb, egyhangúbb, szürkébb lenne a világ.

A dal a zene nemcsak megszépíti hétköznapjainkat, hanem lehetőséget ad az érzelmek intenzív kiélésére.

A zene fogékonnyá tesz a szép befogadására, ösztönöz a szép létrehozására. Általa kifejezhetjük érzelmeinket.

Ének, zene énekes játék feladatai, szervezés elvei

- A tevékenység a nap folyamán, játék közben akár többször is szabadon szerveződik. A részvétel önkéntes.
- A zenei elemeket utánzással gyakorolják a gyerekek.
- A különböző zenei képességek fejlesztésével kapcsolatos feladatokat fokozatosan egymásra kell építeni: pl: az egyenletes lüktetés:
 - felnőtt játéka ölbéli gyerekekkel
 - karral, kézzel végezhető egyenletes mozgás
 - egyenletes lüktetés kifejezése tapssal
 - taps, egyenletes járással stb.
- Énekes játékok közben ismerjék meg a mozgásformákat, térformák alakítását, irányokat, testhelyzeteket, tánclépéseket, mindezt a korcsoportnak megfelelően.
- Az óvónő juttassa el a gyermeket az énekléssel és a zenehallgatással élményekhez. Keltse fel zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Fejlesszük a gyerekek zenei hallását, ritmusérzékét.
- Szoktassa a gyerekeket tiszta éneklésre, ügyeljenek a szöveg helyes kiejtésére.
- Kisebbségi nyelven aktív szókincként alapvető fogalmak ismeretét várjuk el.

Dalok válogatásának szempontjai

- A zenei anyag zömét a népi mondókák és dalos tájékok adják.
- A zenei anyag témájában kapcsolódjon az évszakokhoz, ünnepeinkhez, gyermeki tevékenységekhez. Szóljon állatokról, növényekről.
- Ének zenében egy héten keresztül ugyanaz a zenei anyag és a feladat.
- A gyerekek által tisztán énekelhető hangterjedelem.
- Az aktuális érzelmi állapot.
- A játékszabályok áttekinthetősége.
- A megtanulásra szánt zenei anyag éves mennyiségét az adaptált program módszerkönyveiből vesszük át.
- Használjunk a gyerekek kézméreteinek megfelelő hangszereket /cintányér, dob, csörgők stb./
- Helyi gyűjtésekből a *nemzetiségi* sajátosságokkal ismertetjük meg a gyermekeket.

Fejlődés eredménye az óvodáskor végén.

- Érdeklődéssel hallgatják a zenét, élvezettel énekelnek, mondókáznak.
- Az ismert dalokat tisztán helyes szövegkiejtéssel tudják énekelni.
- A magas és mély hangok közti különbséget ismeri, és térben mutatják.
- Tudnak halkan-hangosan, gyorsan-lassan énekelni.
- Megfigyelik és megkülönböztetik a környezetük zöreijhang színeit.
- Megkülönböztetik az egyenletes löktetést és a dal ritmusát.
- Képesek ritmus dallam, mozgás önálló rögtönzésére.
- Körjátékoknál fegyelmezetten viselkednek, alkalmazkodnak a játék szabályaihoz.
- Mondókákat, hat hangterjedelmű dalokat és 5-6 alkalmi dalt (*magyar és német nyelvűeket*) tisztán, szép szövegkiejtéssel énekelnek.
- A magas – mély, halk – hangos kifejezéseket *német nyelven is* alkalmazzák.

b) Ábrázoló tevékenység: rajzolás, mintázás, kézimunka

Az ábrázolás az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze.

A gyermek ízlésének, alkotó-befogadó képességének, fantáziájának kibontakoztatását, esztétikai nevelését szolgálja.

A tevékenység szervezésének elvei, feladatai:

- A gyermek alkotókedvét nem szorítjuk szűk időkeretbe, játékközben szabadon szerveződik, a hét minden napján.
- Fontos, hogy a gyermekek nap, mint nap lássák tapasztalják, megismerjék az általuk használt anyagok sokszínű tulajdonságait.
- Dolgozzanak gyakran természetes anyagokkal.
- Ismertessük meg a gyerekeket különböző technikákkal festés, nyomothagyás, karcolás, tépés, vágás-ragasztás, viaszkarcolás, bábkészítés, varrás, hajtogatás stb.
- Tanítsuk meg a gyerekeket a rajzolás, festés, kézimunka mintázás technikáját, helyes ceruza, ecset, olló-fogást.
- Jutassuk el a gyerekeket az ábrázolás élményéhez, keltse fel bennük a gyönyörködést, a díszítő kedvet, az alkotás örömet.
- Biztosítsunk állandó helyet az ábrázoláshoz, az eszközök mindig álljanak a gyerekek rendelkezésére.
- Biztosítsuk, hogy minél többször alkossanak közös kompozíciót, a meseélmények ábrázolását.
- A felhasznált eszközök széles körben álljanak a gyerekek rendelkezésére,
 - különböző méretű színes papírok, rajzlapok, kemény kartonok, újságok, csomagoló, színes ceruzák, különböző vastagságú ecsetek, zsírkréták, filcek, vízfestékek, temperák, gyurma, agyag, gyöngyök, fonalak, ollók, ragasztók.

Fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyerekek ismereteik, gondolataik, élményeik kifejezésére biztonsággal használják az ábrázolás eszközeit.
- Élményeiket, elképzeléseiket egyéni módon képesek megjeleníteni alkotásaikban.
- Örömmel saját kezdeményezésükre ábrázolnak.
- Biztonsággal tevékenykednek a különböző technikákkal.

c.) Ismerkedés a természet és emberek világával.

" A gyermek személyiségének, specifikusan emberi tulajdonságainak fejlődésében a környezet nem egyszerűen a fejlődés feltételül szolgáló miliő, hanem a fejlődés forrása." /DB. Elkonyin: Gyermeklélektan./

A tevékenység célja:

- A gyermek és környezete között pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- Az "itthon" vagyok érzés erősítését, a környezet szépségének, gazdagságának megláttatásával. A környezeti világ megismerése közben a matematikai összefüggések, azonosságok, különbségek stb. felfedeztetése.

A tevékenység megszervezésének feladatai, elvei.

Játék és mese tíznapos időszakban.

- A gyerekek tevékenységeik során szerzett tapasztalatok, benyomások, élmények alapján jussanak ismereteikhez, s ez által fejlődjenek.
- A gyerekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről olyan ismereteket szerezzenek, amelyek életkoruknak megfelelő.
- Természetes élethű, környezetben szerezzék ismereteit, tapasztalatait.
- A külső világ tevékeny megismerése fejlessze a gyerekek egymáshoz való viszonyát, érzelmi kötődését, kapcsolatteremtő képességüket, a szülőföld szeretetének megalapozását.
- A társadalmi és természeti környezet témakörei az évszakokhoz, ünnepeinkhez kapcsolódnak.
- A gyerekek rendelkezzenek koruknak megfelelő ismeretekkel:
 - a családról, felnőttek munkájáról, testükről, orvos munkájáról.
 - gyakorolják a helyes közlekedést, ismerkedjenek a közlekedési eszközökkel.
 - figyeljék meg a növény és állatvilágot, az évszakok változását, jellemzőit.
 - látogassanak el a falu középületeihez, iskolába, tsz. gépparkjába, beszélgessenek az ott szerzett tapasztalataikról.
- Felismernek állatokat képekről – erdők, mezők madarai, állatai, vizek állatai, állatkertben élő állatok – ezeket megnevezik *mindkét nyelven*.

A környező valóság fontos jellemzői a formai és mennyiségi viszonyok

A gyermek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre, hogy:

- a tárgyak, személyek halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint
- végezzenek mérési, összemérési feladatokat mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.

- használják helyesen a tő és sorszámneveket
- helyesen használják a térbeli viszonyokat jelentő névutókat.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak azok szépségében.
- Ismerjék a gyümölcs, zöldségféle, virág fogalmát, nevét.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket. Csoportosítják a szárazföldi, vízi, légi közlekedési eszközöket.
- Ismeretük van a háziállatokról, vadállatokról, madarokról, bogarokról.

d.) Környezetvédelem

A környezetvédelem elképzelhetetlen környezetünk megismerése nélkül. A környezetvédelem kérdéskörébe tartozó témák az óvodai nevelés szinte minden területén megbeszélhetők, kötött és kötetlen foglalkozásokon, sétákon és kirándulásokon egyaránt (levegő, víz, közlekedés, az élővilág védelme stb.)

Feladataink és céljaink a környezetvédelem területén

- Az óvónő megkönnyíti a gyermekek számára a környezet megismerését.
- A gyerekek megismerik a környezeti elemek (föld, levegő, víz, élővilág, táj és település) fogalmát.
- A kisebbek, akik már beszoktak az óvodába, megfigyelik a természet szépségét és változásait, az időjárást, az állatokat és a növényeket.
- A nagyobbak a felnőttekkel kísérleteznek, megfigyelik a növények növekedését, ellátogatnak az állatkertbe, felismerik a környezet szennyezését a vízben, levegőben és a földön. Segítenek az állatok és a növények gondozásában.
- Célunk, hogy a gyermekek megismerjék az ember és a természet viszonyának alapszabályait. Megmutatjuk a gyermekeknek, hogyan tudják ők kicsiben a természetet védeni.

Lehetőségeink az óvodai környezetvédelemre

- Akvárium gondozása felnőtt segítséggel
- A növényeink öntözése
- A falu játszóterén összegyűjtjük a szemetet
- Papírhulladékok újrahasznosítása
- Télen etetjük a madarakat
- Fákat ültetünk a kertben
- A környékünkön összegyűjtjük a gyomokat
- Gyógynövényeket gyűjtünk

Fejlődés eredménye az óvodáskor végére

A megszerzett ismereteket képesek önállóan alkalmazni.

A környezetében szerzett tapasztalatok segítik életkorának megfelelő biztos eligazodást, tájékozódást.

Ismerik teljes nevüket, meg tudják mondani, kik tartoznak családjukba: tudják lakásuk címét, szüleik foglalkozásait.

Tárgyak, jelenségek közötti összefüggéseket felismerik.

Képesek jól ismert tulajdonságok szerint válogatás folytatására, sorba rendezésre annak kiegészítésére.
Ismerik a "növény" szót, tudják, hogy az időjárás változása és a növények fejlődése közt összefüggés van.
Az általuk ismert állatokat képesek különböző szempontok szerint csoportosítani.
Tárgyakat meg tudnak számolni 10 –ig *mindkét nyelven*.

e./ Feladataink a nemzetiségi ismeretek köréből:

Lakóhely, emberek témakörben:

Ismerjenek meg nemzetiségi épületeket, intézményeket szűkebb, tágabb lakóhelyükön (templom, múzeum, kiállító terem stb.)
Tapasztalati úton szerezzenek ismereteket nemzetiségre jellemző növényekről, virágokról, állatokról (rozmaring, szőlőművelés, disznóölés stb.)
Tapasztalás útján ismerjenek meg különböző népi kismesterségeket, pl. a családban való foglalkozások feldolgozásakor.

Szellemi kultúrából:

Helyi gyűjtések mondókákkal, versekkel, köszöntőkkel, dalokkal, népi játékokkal. Ezekből ismerjenek meg tájnyelven is.

Tárgyi kultúrából:

Ismerkedjenek meg tapasztalás, szemléltetés útján mezőgazdasági munkákkal nemzetiségi vidéken (falusi udvar, jellegzetes gazdálkodás).
Ismerjenek meg népviseleteket, egyes darabokat használjanak az óvodai életben (játékban, ünnepen).
Népi gyermekjátékokat készítsenek nagyszülők, óvónők segítségével.
Óvodai tevékenységben alkalmazzanak a nemzetiségre jellemző anyagokat, technikákat (szalma, toll, vessző, agyag, hímzés, fűzés, szövés, fonás stb.)

Identitástudat kialakításához:

- Ismerjenek meg nemzetiségi hagyományokat dalokkal, táncokkal, rigmusokkal, játékokkal, (búcsú, farsang, lakodalom).
- Nemzetiségi ünnepekre népviseleti ruhák készítése, viselése.
- Régi konyhaművészeti megismerése, összekapcsolása a modern táplálkozással (sütés, gyümölcsök felhasználása – szárítás, aszalás, lekvárkészítés, tejkészítmények, ízesítés jellegzetes fűszernövényekkel, rozmaring, kapor).
- Ünnepekre nemzetiségi sajátosságokat hordozó ajándékot készítsenek (karácsony, húsvét, lakodalom).

Gyermeki tevékenységek:

A következőkben leírt fejlesztési területek gyermekei tevékenységei a nyelvelsajátítás gyermeki tevékenységei is.

Módszertani alapelveink:

Következetes nyelvhasználat minden beszédhelyzetben.

Követésre méltó beszédmodell az óvónő részéről.

Egyéni beszédfejlődés életkori sajátosságainak figyelembevétele.

Játékosság érvényesítése.

Feltételek biztosítása a kommunikációs helyzetnek megfelelő viselkedéshez szóbeli kifejezőkészség, a folyamatos beszéd gyakorlásához.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

Ismerik és megnevezik németül a testrészeket, ismerik a testsémával kapcsolatos névutókat, irányokat.

Mozgásfajtákat, mozgásos játékok szabályait németül megnevezik, beszédükben alkalmazzák.

Társas helyzetekben német nyelven kezdeményeznek mozgásos játékokat.

Életkori sajátosságaiknak megfelelő hangmagasságban ismernek dalokat.

Felismerik a német zene jellemzőit, alkalmazzák zenei tevékenységükben. (jellegzetes mozgások, térformák, zenei hangsúlyok).

Ismernek jellegzetes népi nemzetiségi hangszereket (szájharmonika, fúvós hangszerek)

Rajzolásukban, manuális készségfejlesztő tevékenységeikben németül megneveznek tárgyakat, eszközöket, munkafolyamatokat, formákat, színeket. Ehhez kapcsolódó tapasztalataikat, élményeket, érzéseiket egyszerű mondatban kifejezik.

Rendelkeznek a pontos nyelvi kifejezés képességéve, szívesen alkalmazzák nyelvi ismereteiket (a tájnyelven is).

Tudnak a kommunikációs helyzetnek megfelelően viselkedni.

Különbséget tesznek a nyelvhasználatban (német, magyar)

Ismernek, önállóan mondanak verseket, mondókákat német nyelven, tájnyelven is.

Aktívan részt vesznek német mesék dramatizálásában.

Megneveznek növényeket, állatokat, évszakokat.

Összefüggéseket rövid mondatokban németül elmondanak.

Matematikai tevékenységekben németül számolnak. Következtetéseket fogalmazznak meg szavakban, kifejezésekben.

f.) Mozgás

A mozgásfejlesztés az egész személyiség fejlesztésére irányul, nemcsak a testnevelés keretein belül, hanem az egész napi tevékenységbe illeszkedik.

A mozgásfejlesztés feltételei:

Hely és eszköz biztosítása

A csoportba járó gyermekek mozgásigényének és mozgásszintjének felmérése.

Az évszaknak megfelelő, mozgásigényt kielégítő eszközök: pl. labda, karika ugrókötel, mászókötel, padok, szánkó stb.

Személyi feltétel: az óvónő tanítsa meg a gyerekeket az eszközök használatára, tanítson sok mozgásos játékot, pl. labdajátékok, ugróiskola stb.

Tevékenység célja

A gyerek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában.

A gyermek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, akarat tényezőinek fejlesztése - fegyelmezettség, önfegyelem, kitartás.

A gyerekek szívesen tornázzanak, fejlődjön mozgáskészségük.

Térbeli tapasztalatok szerzése mozgással.

A mozgásos feladatokon keresztül formáljuk személyiségüket, igyekezzünk megvalósítani edzésüket.

A mozgásigény kielégítésén kívül közös élményt is jelentsen.

Feladatok

A mozgáshoz szükséges feltételek biztosítása.

Irányított mozgást a hét egy adott napján szervezünk.

A feladatok és játékok a korcsoportnak megfelelőek legyenek.

Alapvető mozgásformák és mozgáskészségek fejlesztése.

A mozgásos tevékenységek egymásra épültek legyenek, könnyűtől a nehéz felé haladva.

Fokozatosan növeljük a szervezet teherbíró és alkalmazkodó képességét.

Lehetőség szerint a szabadban szervezzük.

A gyerek életkorának megfelelő mértékben kapjon erőfeszítést igénylő feladatot, fejlődjön bátorsága.

A gyakorlatokat ki-ki a maga szintjén, képességének megfelelően hajtja végre.

Törekedjünk a terhelés fokozatos növelésére, a gyakorlatok pontos, fegyelmezett és kitartó végzésére.

A mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolható szókészlet fejlesztése.

A játékok - pl. sorsverseny - során fejlődjön a gyermek kudarcűrése.

A fejlesztés tartalma:

Szabályjátékok, gimnasztikai gyakorlatok, járás gyakorlatok, futás, rendgyakorlatok, egyensúlygyakorlatok, támasz és függés gyakorlatok, ugrások, labdagyakorlatok, dobás gyakorlatai.

Tárgyi feltételek biztosítása

Labdák, babzsákok, karikák, szalagok, kötelek, gyűrű, tornapad, szőnyeg, kendők, botok, az óvoda ilyen célra felhasználható bútorai, játékeszközei.

Az óvodáskor végére elérendő fejlettségi szint

- A gyerekek szeressenek mozogni, legyenek kitartóak a mozgásos játékokban

Alakuljon ki a térben és időben való tájékozódás.

Személyi tulajdonságok erősödése: bátorság, fegyelmezettség, kitartás, együttműködés stb.

Fejlődjenek testi képességeik: - ügyesség, gyorsaság, állóképesség, helyes testtartás stb..

Az értelmi képességek fejlődése segíti a feladatok megértését és megoldását.

Kisebbségi feladatok

Sokféle mozgástevékenységben valósuljon meg a beszéd észlelés és értésén keresztül a nyelvi fejlesztés – mindkét nyelven.

Sokféle mozgástevékenységben a megértés szemléletes segítségével elsősorban passzív nyelvi szókincsük gyarapodjon- kisebbségi nyelven is.

Mozgásfajtákat, mozgásos játékok szabályait németül megnevezik, beszédükben alkalmazzák. Társas helyzetekben német nyelven kezdeményeznek mozgásos játékokat.

II-3-3. Munkajellegű tevékenység

Gyermekeink munkajellegű tevékenysége kezdetben a játékból bontakozik ki. Először a tevékenység örömeért és önmagukért végzik, később a közösségért.

Célja: Önként és szabadon vállalt tevékenység.

Munkavégzés közben olyan ismeretek, képességek, készségek birtokába jutnak a gyerekek, amelyek a pozitív személyiség fejlődését elősegítik.

Lehetővé válik általa a felelősségérzet a kitartás a kötelességteljesítés, fegyelmezetttség gyakorlása.

Feladatok: a tevékenységek és a feltételrendszer biztosítása.

Az önálló munkavégzés lehetőségének fokozatos megteremtése.

A munka szükségességének felfedeztetése.

A gyermek kapjon óvónői és dajkai mintát a munka menetéhez, eszközhasználatához. Szívesen vállaljanak önként is munkát.

Biztosítsuk az időt a munkafolyamatok gyakorlásához.

Éljék meg a sikerélményként tevékenységüket, éljék át a tevékenység örömeit.

Tartsák be a balesetvédelmi és higiéniai szabályokat.

A munka során erősödjön kezdeményező- és együttműködő képességük.

A tevékenység során tanuljanak meg alkalmazkodni egymáshoz, gyakorolják a kitartó munkavégzést.

Ébredjen fel a gyerekekben a munka iránti tisztelet, a munkát végző eredményének megbecsülése.

Munkajellegű tevékenységek tartalma

1. Önkiszolgáló munka

Saját magukkal kapcsolatos tevékenység.

Tartalmazza az étkezést, öltözködést, testápolást.

Ezeket a tevékenységeket mindenki önállóan végezze egyéni képességéhez mérten.

2. A mindennapi élettel kapcsolatos munkák:

A környezet rendjének megőrzése.

A napi teremrendezés, játékok elrakása, rendrakás.

étkezéssel kapcsolatos feladatok elvégzése, pl. terítés, asztalok letörlése, morzsa felseprés, kiömlött víz feltörlése, stb.

Alkalomszerű tevékenységek: egyéni megbízatás alapján működik: pl. kicsiknek való segítség, eszköz kiosztás, felnőtt munkájában segítség.

3. Évszakokhoz kötődő munkavégzés:
az évszakokhoz kötődő tevékenységeken keresztül tapasztalatot gyűjtenek környezetükről.
a munkafolyamatok az évszakok tulajdonságában rejlik, pl. hó söprés, madáretetés, levelek összegereblyézése, hullott gyümölcsök összeszedése, salátakészítés stb.

Az óvodáskor végére elérendő fejlettségi szint:

Képessé válnak az önálló munkavégzésre.
Maguktól is ismerjék fel a munka elvégzésének szükségességét.
Szerzenek tapasztalatot az őket körülvevő világról.
Fejlődik eszközeik, jó irányba halad kitartásuk, önállóságuk, kritikai érzékük.
Jó irányba fejlődnek a közösségi kapcsolatok.
Pozitív érzelmi viszony alakul ki környezetéhez.
Alkalmassá teszi az iskolai beilleszkedésre és a folyamatosan megnövekedő terhelések elvégzésére

Kisebbségi feladatok

Kisebbségi nyelvi ismereteik, szókincsük mondatalkotó készségük az eszközök, munkafázisok megismerésével, önálló nyelvi alkalmazással bővül, megszilárdul.
Manuális készségfejlesztő tevékenységeikben németül megneveznek, alkalmaznak tárgyakat, eszközöket, munkafolyamatokat, formákat, színeket.

II-3-4. Az óvoda kapcsolatrendszere

II-3-4-1 Óvoda és család

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, kiegészíti azt, viszont a család felelősségét nem vállalhatja át.

A gyermek érdekei határozzák meg az együttműködés formáit és tartalmát.

Feladatunk a családok megismerése, nevelési szokásaik feltárása.

A családi életet tiszteletben kell tartanunk, abba illetéktelenül nem avatkozhatunk bele.

Az óvoda a legmagasabb rendű minőségi humán szolgáltatások egyike.

Az együttműködés alapelvei és formái

A családok életét tartsuk tiszteletben, elvárásaink rendszerét igyekeznünk kell közös nevezőre hozni velük.

Nyíltan beszéljünk a szülőkkel, a szülő támaszt és segítőtársat lásson az óvónőben.

A nevelés a családdal együtt történjen, de az óvodában használt módszerek az óvónő hatáskörén belül maradjanak. Az ezekkel való megismerkedést lehetővé tesszük – szülői értekezlet, nyílt nap.

Az óvodában kialakított szokás- és szabályrendszert megismertetjük a szülőkkel, hogy ezek szerint alakuljon kapcsolatunk.

A szülőknek a nevelési év során lehetőséget biztosítunk arra, hogy gyermekük óvodai tevékenységét, magatartását megfigyelhessék – nyílt napok szervezése.

Mivel kistéleplési óvoda vagyunk, így a szülőkkel kialakított kapcsolatunk igen rugalmas, elkerüli a hivatalos formulákat.

Évi 2 alkalommal szervezünk szülői értekezletet, ahol közösségi életünk programjai, a gyerekek fejlődése, az óvodában használt módszerek és az óvoda hagyományai a témák.

A szülőket tájékoztattuk, hogy az „Óvodai nevelés játékkal, mesével” című nevelési programot választottuk. Feladatunk: a program céljainak és alapelveinek részletesebb megismertetése.

A szülők csoportonként 1 főt választanak, a szülői munkaközösségbe. Az óvoda farsangkor az SzMK-val együtt közösen szervez ünnepséget a gyerekeknek.

2 évente család-óvoda kirándulást szervezünk.

II-3-4-2 Óvoda és iskola kapcsolata

Id. ”Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az óvoda és az iskola nevelőmunkájának összehangolását, a két intézmény együttműködését.”

Ezért szükség van arra, hogy érvényesüljön a kölcsönös bizalom, egymás munkájának megismerése és megbecsülése.

A kapcsolattartás tartalma

A program bevezetésének évében a tanítónő néhány alkalommal látogasson el az óvodába, az óvónők pedig az iskolába.

A látogatásokat kövesse megbeszélés.

Az intézmény rendezvényein való kölcsönös részvétel.

A gyerekek ismerjék meg a leendő tanítót.

Az iskolába menő gyerekek tavasszal keressék fel az első osztályosokat, ismerkedjenek az iskola épületeivel, felszerelésével.

A program bevezetésével a Gergely-járás népszokás felelevenítése.

II-3-4-3. Az óvoda egyéb kapcsolatai

- ❖ A Tolna Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete Óvodai referense szaktanácsadói és szakértői.
- ❖ Igénybe vesszük a **logopédus, Pedagógiai Szakszolgálat** segítségét, ha az óvónő nem tudja megoldani az adott helyzetet. Ilyenek: beszédhiba, iskolaérettség megállapítása.
- ❖ A helyi plébános heti egy alkalommal hittanórát tart a nagycsoportban.
- ❖ Rendszeres **védőnői, ill. orvosi szűrő vizsgálatok**, a helyi védőnő és körzeti orvos tevékenységi körébe tartozóan.
- ❖ A bonyhádi **Művelődési Házba** évi 1-2 alkalommal bábelőadáson veszünk részt.
- ❖ Évente meglátogatjuk a bonyhádi **Német Nemzetiségi Tájháza**t

- ❖ Az Aparhanton működő helyi **Gyermekjóléti szolgálat** illetékes az óvodai **gyermekvédelmi feladatokkal** megbízott óvónővel való együttműködésre- mely tevékenység az 1997. XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, betartatását biztosítja.

II.3-5. Gyermekvédelem feladatai

Aparhanton a Gyermekjóléti Szolgálat kedden tartja fogadóóráját.

Az óvodai gyermekvédelmi feladatok a következők:

- A gyermekvédelem feladata a hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett tanulók nyilvántartása, segítése, a károsító tényezők elhárításában segítségnyújtás a családoknak.
- Anyagilag hátrányos helyzetűeknél együttműködés a Polgármesteri Hivatal Jegyzőjével.
- Amennyiben a család többoldalú támogatásra szorul (anyagi, jogi, egészségügyi, stb.) a Családsegítő Központtal együttműködés.
- A magatartási problémákkal, tanulási nehézségekkel küzdők szakértői (Nevelési Tanácsadó, pszichológus, stb.) vizsgálatra irányítása, segítségnyújtás e problémák megoldásában.
- Az érintett családokkal kapcsolattartás- fogadó órák, családlátogatások keretében.
- Folyamatos együttműködés a nevelőkkel a gyermekek érdekében.
- A pszichés károsodások, a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése, a mentális egészség érdekében felvilágosító munka a gyermekek és a szülők számára (közvetlenül, osztályfőnökökön keresztül, meghívott előadókkal).
- Szükség esetén együttműködés a rendőrséggel.

II. 3-6. Ünnepeink

Ünnepeink és a választott program is az eddigi hagyományokra épülnek.

Az ünnepek szolgálják a személyiség formálását, a közösségre nevelést. A magatartási és viselkedési formákat.

Az ünnepi hangulat legyen meghitt, bensőséges, szolgálják a gyermek élménygazdagodását.

Az ünnepi hangulat érződjék a játéokban, kézimunkában, ünnepi terítésben.

A német nemzetiségi hagyományok felkutatása és felelevenítése.

Műsoros ünnepek

Október: Szüreti nap

December: Mikulás várása, ajándékkészítés

Május: Anyák napja

Június: Évzáró – az év anyagából összeállított műsor.

Hagyományok

Születés és névnap megünneplése

Őszi piaclátogatás

Márton nap – lampionos felvonulás az iskolásokkal

Adventi készülődés: a karácsonyi ünnep várása, közben beszélgetés a karácsonyhoz kapcsolódó történetről és régi népszokásokról.

Adventi vásár

Farsangolás a szülőkkel

Tavaszcélzás: Kiszézés

Húsvéti barkácsolás nyílt nap keretében, tojásfestés

Közös kirándulás szervezése

Gyermeknap délelőtt az óvodában (versenyjázékok), délután a szülőkkel a játszótéren

Rendezvényeink

Farsang: közös készülődés a szülőkkel együtt a jelmezbálra.

Gyermeknap: a gyerekek játékokban való részvétele a falu rendezvényén.

III. Óvodai eszközrendszerünk

Az óvodai tanulás eszközei:

Szakmai eszköztárunk fejlesztésre szorul. Minőségi és mennyiségi bővítése egyrészt az anyagi forrás hiányán múlik, de legfőképp a hozzáférhetőségen. A klasszikusnak mondható óvodai eszköztár ma teljesen hiányzik a piacról. Az eszközállomány fontos elemei az óvónők által készített játékok, eszközök.

Mese- és szakkönyvellátottság:

Nemzetiségi oktatással kapcsolatos szakkönyvekkel különösen gyenge az ellátottságunk. A német nyelvű gyermekkönyvek, mese- és képeskönyvek beszerzése folyamatban van. Egy részük az Aparhanti Könyvtár letéti állományából rendelkezésre áll.

Magyar nyelvű gyermekkönyveink hiányosak, pótlásuk folyamatosan történik.

Az óvodai nevelés játékkal, mesével programhoz kapcsolódó eszközrendszer:

Nagy, puha szőnyegek

2-3 puha takaró

3-4 nejlonlepedő a vizes, festékes játékokhoz

1 paraván csoportonként

3 műanyagtál

Kisebb-nagyobb kosarak

Zsákok

1 nagyméretű tükör (tetőtől- talpig)

Lecsiszolt tükördarabok az építkezéshez.
Bőrönd, hátizsák.
Agyag, gyurma, kavics, kő, termés, termény.
Selyem, bársony, csipke, szőrme anyagok, szép színű leplek
Színes fonalak, madzag, filc, gyapjú
Fóliák, tapadó, színes papírok, krepp-papírok, dobozok
Papír, rajzlap, festékek, viaszkréta (az alapszínek mellett arany és ezüst).
Kis ollók.
Hangszerek, csengő.
2 babakocsi.
Színes, szép formájú edények a babaszobában
Kis abrosz, seprűk, lapátok.
Seprűnyél-lovak, mese öltözékek.
Csecsemőápoló-kellékek (pólya, pelenka, gumibugyi, cumisüveg, bili, fürdőkád).
Szőrös állatok (majmok, mackók, nyuszi, elefánt).
Kisebb-nagyobb faállatok.
Szép, puha babák ruhatárral.
Babaszoba, konyha-felszereléssel.
15 játékautó (fából, fémből, műanyagból).
Kirakós játékok.
Képes – és mesés könyvek.
MINIMAT készlet.
KÉPEK AZ ANYANYELVI NEVELÉSHEZ (fólia képsor).
Írásvetítő.
Falú – város építőjáték

A mozgásos játékokhoz szükséges eszközök.

Labdák, rongylabdák
Karikák (kisebb-nagyobb)
Farönkök, gerendák, hosszabb deszkák kis szőnyegek, dobozok
Kötelek, ugrókötelek
Padok, babzsákok
Bordásfal
Udvari mászóházak, alacsony nyújtó, mászórud
Homokozó
Mászásra alkalmas alacsonyabb élőfák.

IV. A program ellenőrzése és értékelése

Programunk kiválasztása és adaptálása kollektív munka volt, ezért az értékelést is kollektív munkának tudjuk elképzelni.

A program értékelésének fórumai, és ideje:

- óvodai nevelőtestület –első évben negyedévente, később évente –
esetenként szaktanácsadó bevonása
- szülői képviselő - évente
- fenntartói képviselő, szakértő, szaktanácsadó bevonásával- első év végén,
majd háromévenként.

Egy-egy évszak eltelte után, kötetlen beszélgetés formájában, egymás tapasztalataira építve tervezzük a következő időszakot.

A megvalósítás színvonalát, minőségét, és eredményességét mindenekelőtt önellenőrzés és a gyermek tudatos megfigyelésével állapítjuk meg.

Munkánk minősítői tehát első renden a gyerekek és a szülők. Magunk a folyamatos megfigyelés és utólagos rövid jegyzetek készítésével, egy-egy játékfolyamat visszaidézésével követjük az egyes gyermekek és a csoport életének alakulását.

Időnként megvizsgáljuk:

Tudunk-e azonosulni a program céljával, tartalmával?

Rugalmasak vagyunk-e a gyakorlati megvalósításban?

Jól rangsoroltuk-e a feladatokat?

Értékrendünk figyelembe vette-e a gyermekek életkori sajátosságait?

Mélyek-e az érzelmeink, s mértéktartóan és változatosan ki tudjuk-e fejezni azokat?

Mutatunk-e elegendő játékfogást, adunk-e elég technikai segítséget?

Jól bánunk-e az idővel a gyermekek érdekében?

A határozott vezetést összhangba tudjuk-e hozni a spontaneitással, rugalmassággal?

Van-e elég emberi és pedagógiai önbizalmunk?

Hitelesek és őszinték vagyunk-e a szülők előtt?

Tudomásul vesszük-e, hogy minden és mindenki állandóan változik?

Személyi és tárgyi feltételek segítenek-e a feladatok megoldásában?

Pedagógiailag műveljük-e, neveljük-e magunkat?

Az első év végén:

Elemezzük, hogy a gyermek nevelésében megjelennek-e az elgondolt, meghatározott nevelő, fejlesztő tartalmak.

Milyen eredményeket hozott a program a szocializáció terén, a megismerésben, a kommunikációban?

Mennyire biztosítottak az élmények játékban való újra alkotása?

A napirend tartalmilag játék és mese centrikus volt-e?

Mit mutatnak a szülők visszajelzései?

A gyermek személyiségének alakulása, mennyire segíti a zökkenőmentes iskolakezdést?

A gyermek fejlődését a róluk készített fejlődési naplóban rögzítjük.

Feljegyzéseinket időnként átnézzük, akkor módosítunk a módszertani keretterv sorrendjén, ha a körülmények megkívánják. Nem szükséges évenként új keretterv készítése, a túlzott céltudatosság nem illik e program munkastílusához.

A program elemzésében, értékelésében igénybe vehetjük a szaktanácsadó segítségét, aki elfogulatlanul, kívülről látja a belső kapcsolatokat.

A szaktanácsadó elfogulatlan, jó partner lehet egy-egy évszakzáró beszélgetésen. Jó, ha valaki olyan is van a társaságban, aki el tud vonatkoztatni a sokszor jelentéktelen helyi kérdésektől. Madártávlatból másképp látja a felmerülő feladatokat, hozzáértő, tapasztaltabb munkatársként közelít egy-egy téma megbeszéléséhez.

Dokumentumok:

Állandó dokumentumok:

Felvételi és mulasztási napló

időkerete: 1 év

Étkezési nyilvántartó

Havi összesítő

Szakvélemények

Jegyzőkönyvek

Törzskönyv

Kötelezően sajátos dokumentumok:

- Csoportnapló
 - adatok (név, jel, életkor)
 - napirend
 - ütemterv (havi, és heti)
 - megfigyelések
 - fejlesztő foglalkozások
 - csoporthagyományok, ünnepek
 - nevelési és fejlesztési terve időkerete
- Személyi lap- egyéni feljegyzések

Felhasznált irodalom

Az óvodai nevelés országos alapprogramja.
/Magyar Közlöny, 1996. 71. Sz./

Az óvodai nevelés programja
/Bp. OPI 1989./

Zilahi Józsefné – Stöckert Károlyné – Dr. Ráczné Dr. Főző Klára: Óvodai nevelés játékkal,
mesével
Nevelési program óvodák számára
/Eötvös J. Könyvkiadó Bp. 1997./

Óvodai nevelés játékkal, mesével
Elmélet és módszertan
/Eötvös J. Könyvkiadó Bp. 1996./

Forrai Katalin: Ének az óvodában
/Editio Musica Bp. 1993./

Óvodai nevelés c. folyóiratok
Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja Óvoda
Kétnyelvű óvodai program, 1998.
Baja Duna u. 33.
Szerkesztette: Tompicsné Ziegler Franciska